

Yaro Le Wa Vè Fio

(laatst bijgewerkt op 16 maart 2020)

Ritme van de Bwa(ba) uit Burkina Faso en Mali. In het lied wordt de (ongehuwde) jeugd opgeroepen om aan het werk te gaan leder het zijne / hare. Jonge mannen worden opgeroepen om aan het werk te gaan en wat geld te verdienen voor hun huwelijk. Jonge vrouwen wordt opgeroepen om aan de slag te gaan met de carité noten om beurre de carité te maken, wat water op te pompen, hout te zoeken, graan te malen, etc. Om daarmee wat geld te verdienen voor wat mooie stof voor je kleding (als je geen mooie kleding draagt, komt je schoonheid niet tot uitdrukking). Er zijn vele (werk)varianties die in het lied worden bezongen. Hier enkelen:

Yaya ho, arujipa bona lé, yaya ho, yaro le wa vè fio

Jonge mannen, kom werken op het land en verdien geld voor je huwelijk

Yaya ho, arujipa bona lé, yaya ho Ty a le wa san ouwo

jonge vrouwen, ga de cariténoten stampen en verdien geld voor je huwelijk

Andere coupletten worden gemaakt door andere werkzaamheden te benoemen (water halen, graan malen, enz.). In dit nummer is het standaard dat na één keer spelen van de melodie aansluitend wordt overgegaan naar patroon A.

Het nummer wordt veel gebruikt tijdens het werk; drie vrouwen die met drieën met stampen bezig zijn (on één vijzel) worden door een griot-vrouw ondersteund met zang. De vrouwen zingen ook tijdens het werken zelf steeds het antwoord op de voorzang van de griot-vrouw. Yaro = jongeren, fio = stukje land nabij, mwa = stukken land ver weg, le wa = kom!, ti a = jonge vrouw, ouwo = caritéboter, san = oogsten.

Mogelijke percussie begeleiding

Bara (djembe)		T	T	S		T	T	S	
(Bara)doundoun	B	B			B	B	B		B
Sjeker	★		☆		★		☆		
Djembé (combi)	B	B	T	S	B	B	B	T	S
	r	r	l	l	l	r	r	l	l
Call	S _f			S _f	S _f	S _f	T _r	T	T

Bronnen: Youssouf Keïta, Bobo Dioulasso, Burkina Faso, februari 2018.

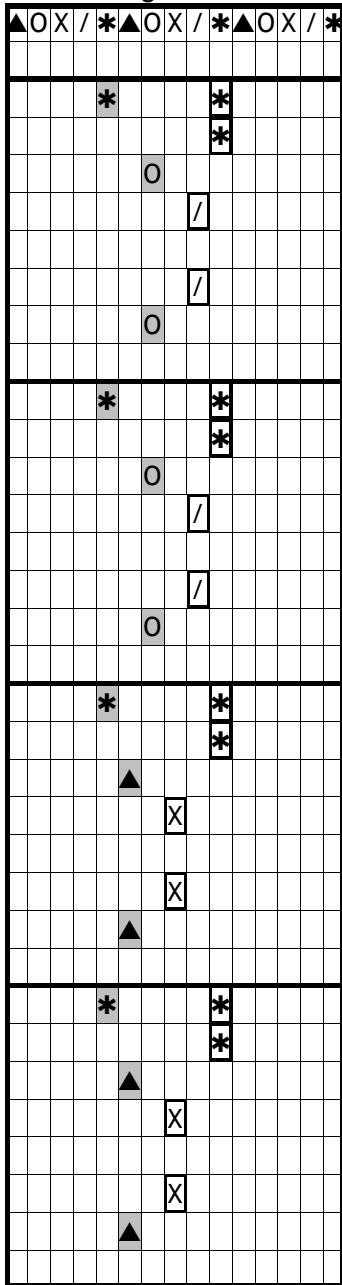
Lied

(≠ melodie!)

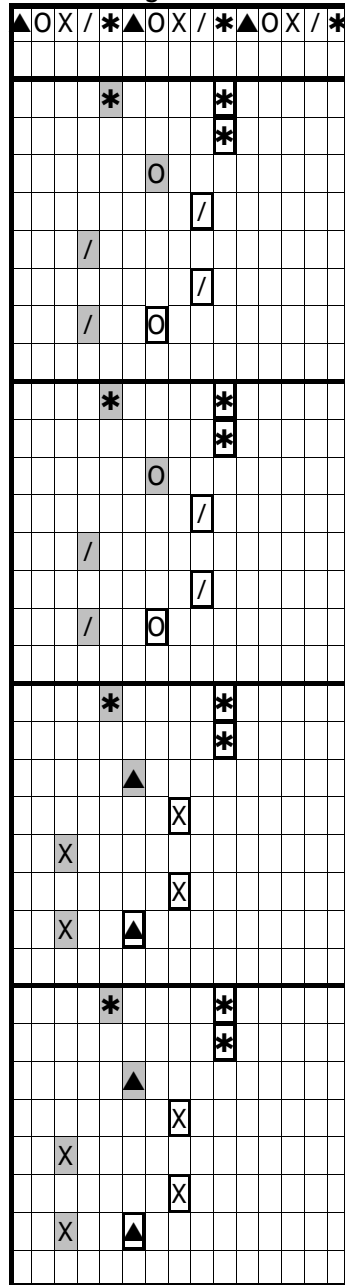
▲OX / *▲OX / *▲	djembé										
											call
fe				*							S
											S
fio								O			
ya	start	/									
ya		/									
ho				*							
a							(o)				
ru								O			
ji											
pa				▲							
bo								O			
na				*							
le							▲				
ya						X					
ya						X					
ho				*							
ty								X			
a								X			
le								X			
wa									▲		

▲OX / *▲OX / *▲	djembé										
											call
san				*							
wo								O			
ya						/					
ya						/					
ho				*							
a							(o)				
ru								O			
ji											
pa				▲							
bo								O			
na				*						S _f	
le							▲				
ya						X					
ya						X				S _f	
ho				*						S _f	
ya								X			
ro								X		T _r	
le								X		T	
wa									▲	S	
										S	

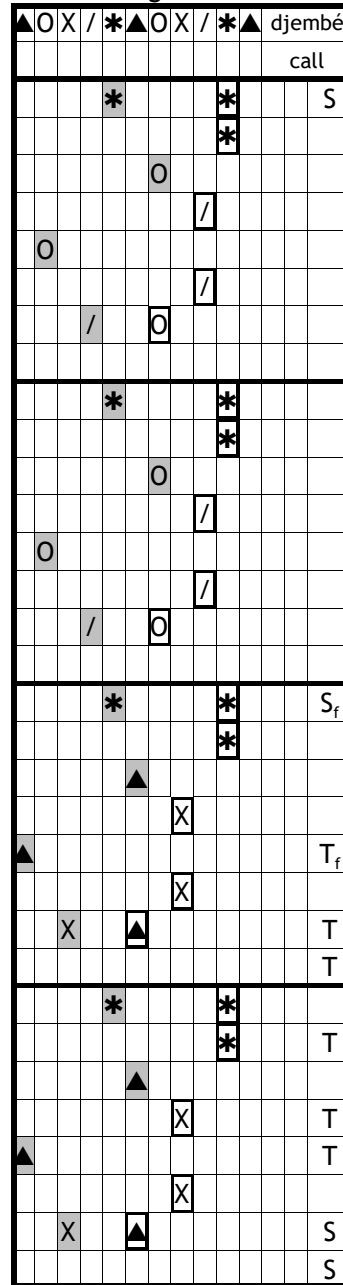
Patroon A1
begeleider

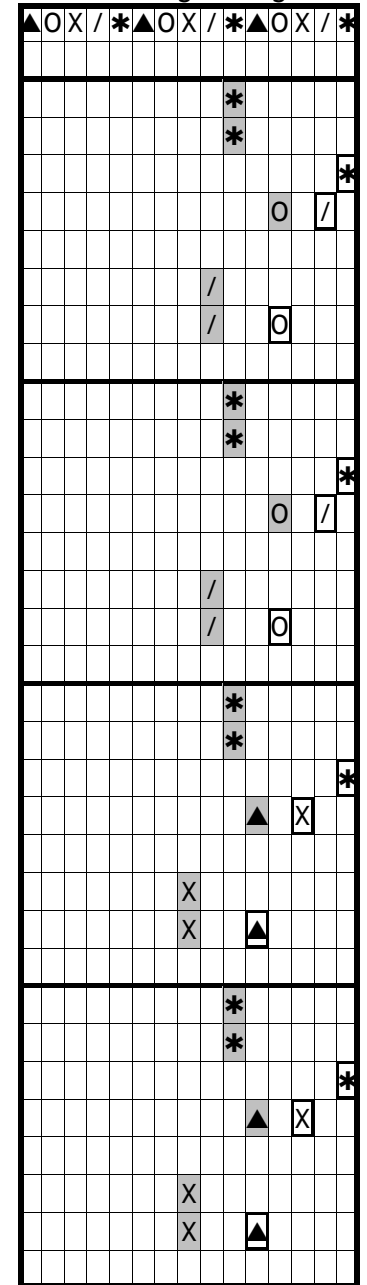
Patroon A2
begeleider

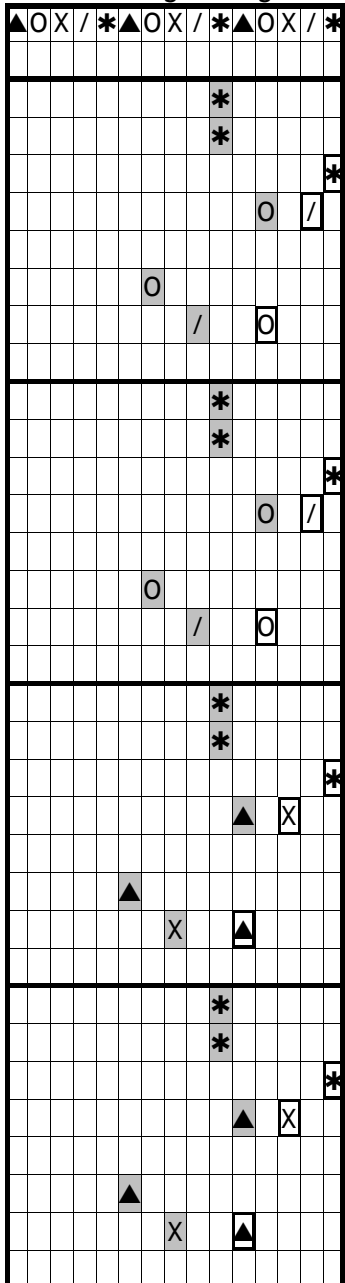
Patroon A3
begeleider

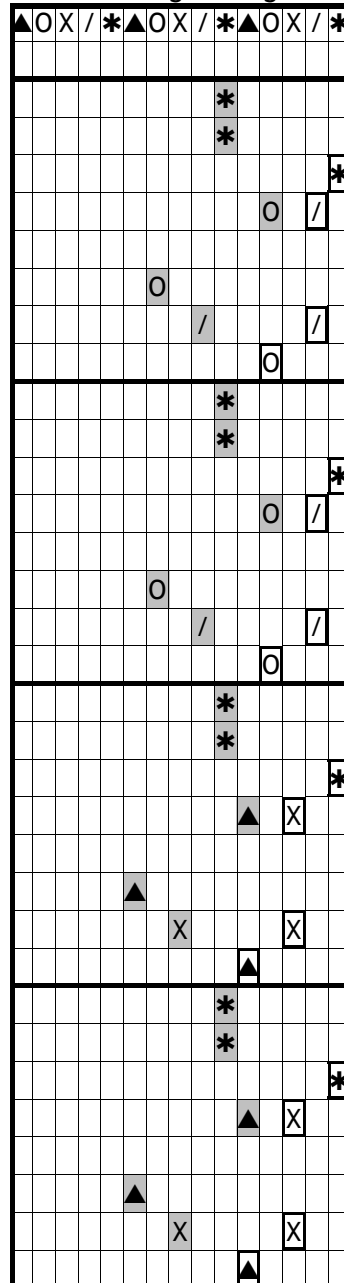
Patroon B1
solo begeleiding

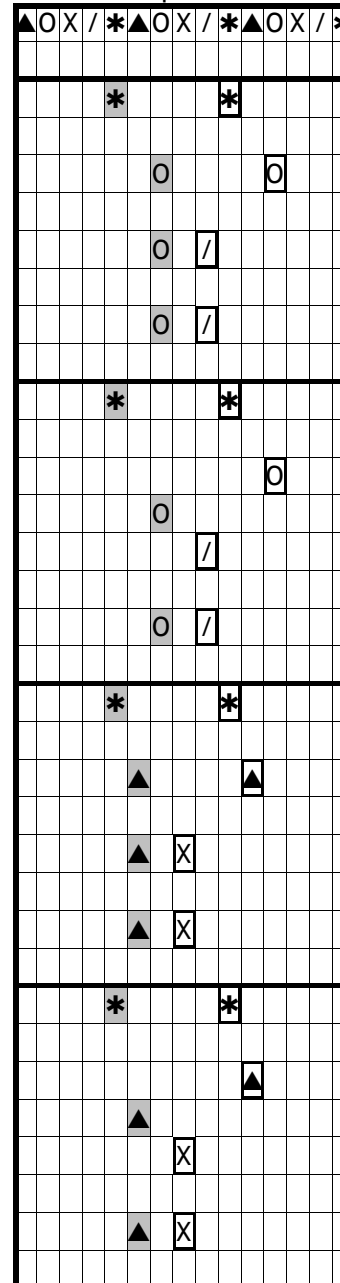
Patroon B2
solo begeleiding

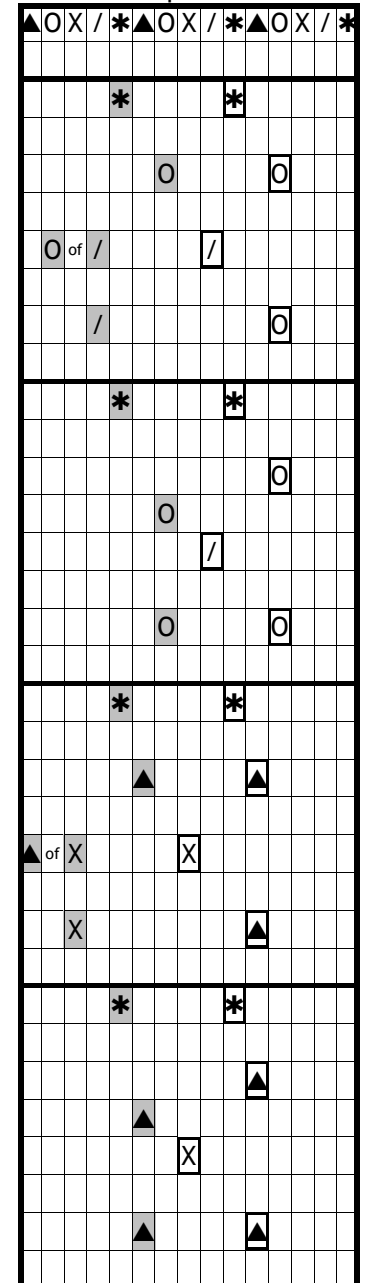
Patroon B3
solo begeleiding

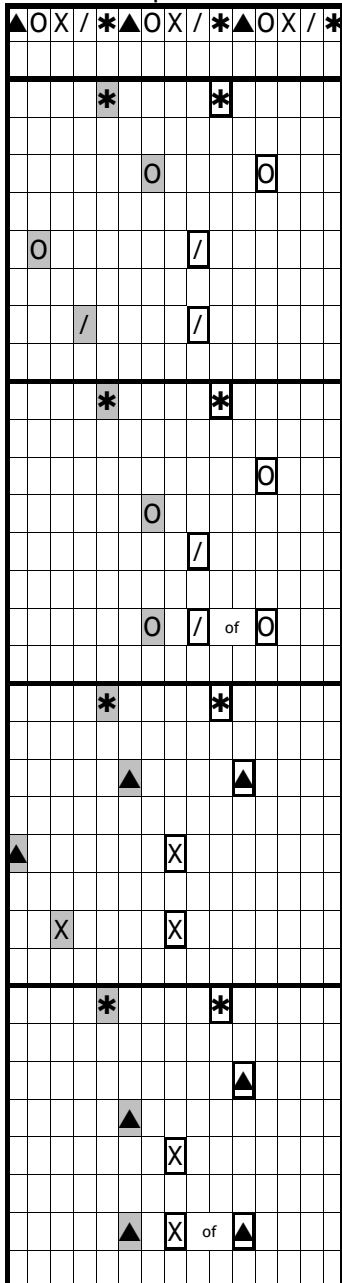
Patroon C1
bas patroon

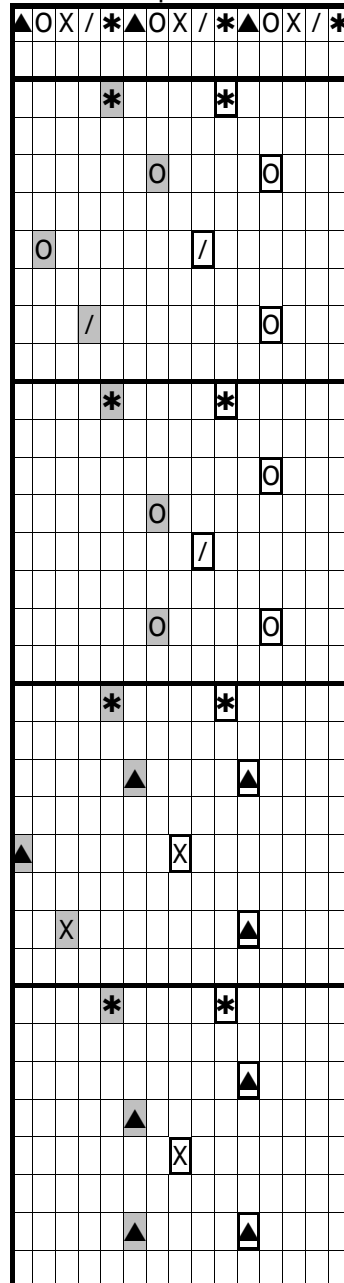
Patroon C2
bas patroon

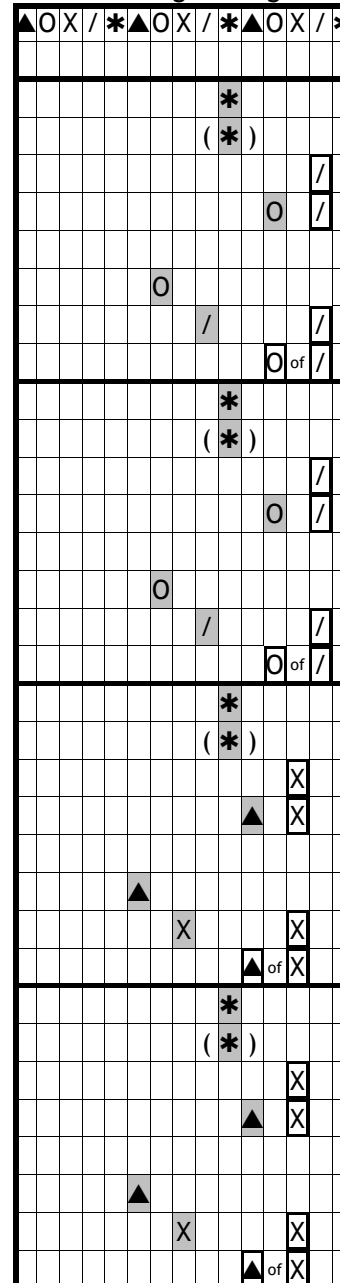
Patroon C3
bas patroon

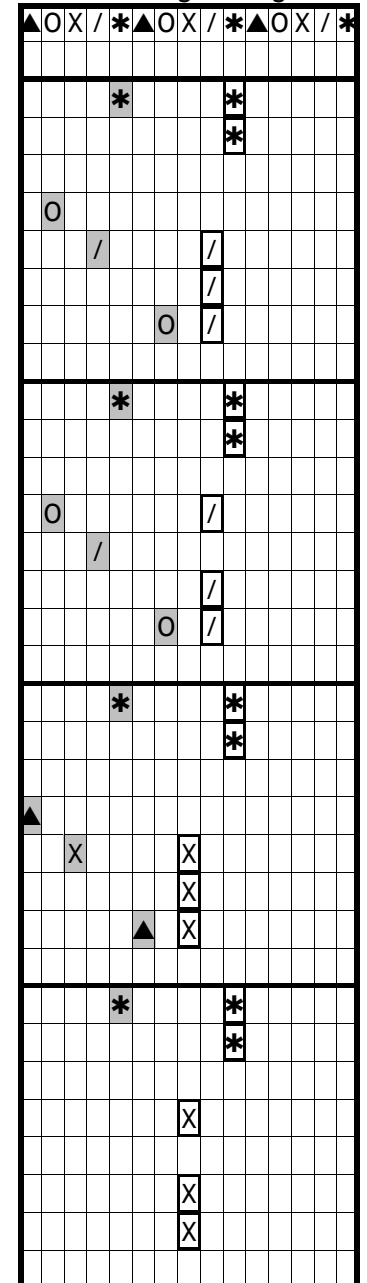
Patroon C4
bas patroon

Patroon D met variaties
solo begeleiding

Patroon E
solo begeleiding

Patroon F
bas patroon

▲	O	X	/	*	▲	O	X	/	*	▲	O	X	/	*
				*					*					
	O											O		
	O			/										
	/											O		
				*					*					
					O							O		
				/										
				O					/			O		
				/								O		
				*					*					
▲										▲				
▲				X										
	X											▲		
				*					*					
				▲						▲				
					X									
				▲										
				X								▲		

Patroon G
bas patroon

▲	O	X	/	*	▲	O	X	/	*	▲	O	X	/	*
				*					*					
	/					/						O		
				O								O		
				O	/									
				*					*					
	/					/						O		
				/								O		
				O	/									
				*					*					
X				X										
				▲						▲				
	X			X										
				*					*					
				X					X					
				X								▲		
				▲					X					

Patroon H, met djembé call
eventueel samen met drums

▲	O	X	/	*	▲	O	X	/	*	▲					djembé
															call
															S
															S
				*					*						
	/					/									
				/					/						
				*					*						
				*					*						
				*					*						
				*					*						S _f
				*					*						
				X					X						
				▲					▲						
				X					X						S _f
				*					*						S _f
				X					X						S _f
				*					*						T _r
				*					*						T
				*					*						S
				*					*						S

Lied: mannen versie

*hé, jonge vrouwen,
ga de cariténoten stampen en ga
eens wat geld verdienen
voor je huwelijk!*

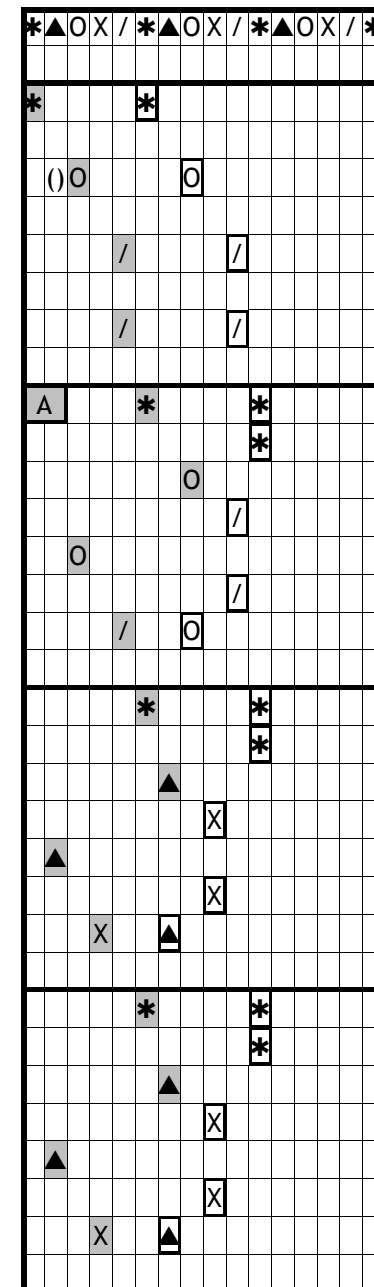
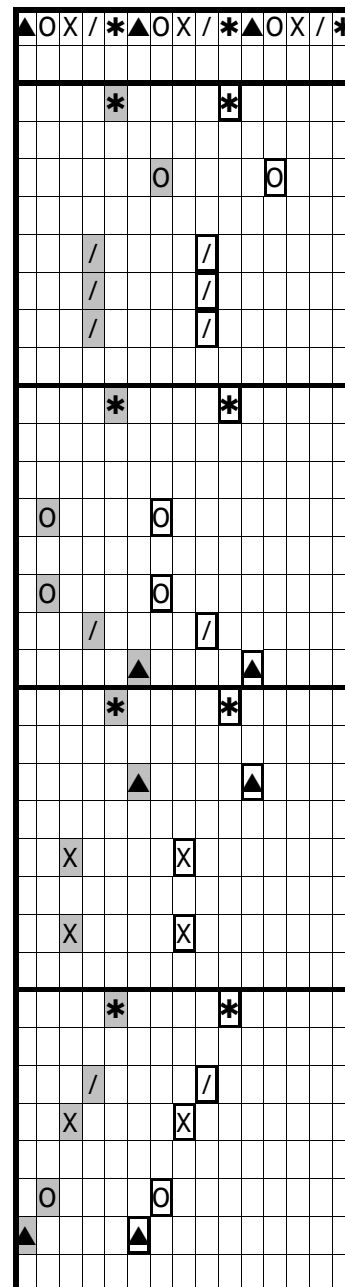
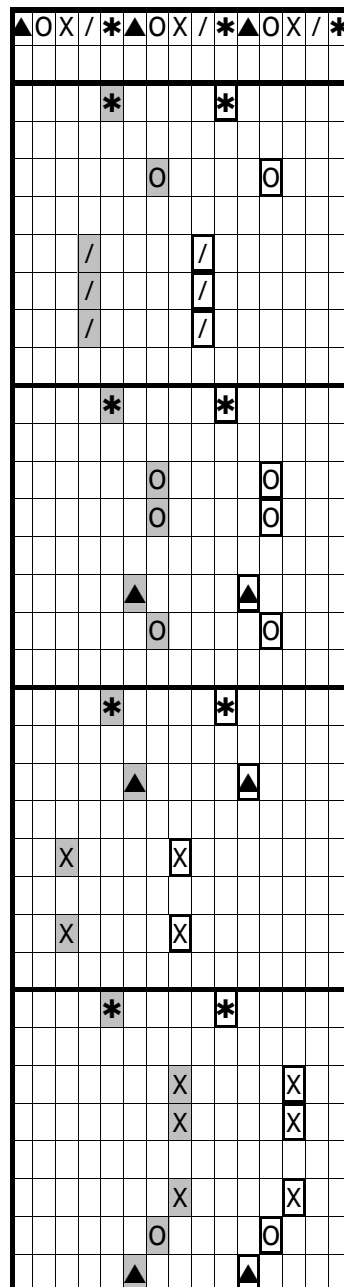
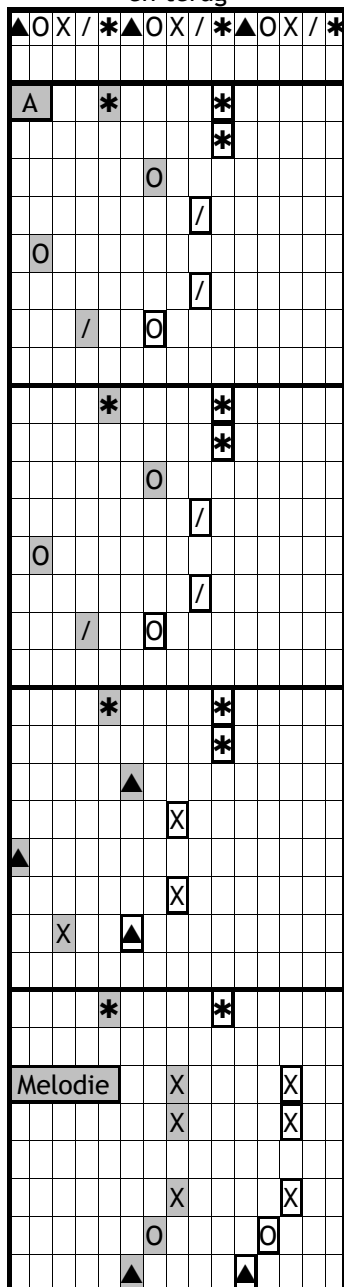
▲	O	X	/	*	▲	O	X	/	*	▲	O	X	/	*
													X	
	ty												X	
	a												X	
	le												X	
	wa										▲			
											*			
	fe													
	fio											O		

Lied vrouwen versie

*Hé, Jonge mannen,
kom werken op het land
en ga eens wat geld verdienen
voor je huwelijk!*

▲	O	X	/	*	▲	O	X	/	*	▲	O	X	/	*
													X	
	ya												X	
	ro												X	
	le												X	
	wa										▲			
											*			
	san													
													O	
	wo													

Van Patroon A naar Melodie
en terug

Van Patroon A naar Melodie
en terug; links blijft begeleiden

